

Maandupdate maart 2019

Oostvaardersplassengebied

Voor de Oostvaardersplassen is in 2018 een nieuwe koers uitgezet. De provincie Flevoland is verantwoordelijk voor het beleid, Staatsbosbeheer voert het beheer uit. Deze koers, gebaseerd op de adviezen van de commissie Van Geel, vormt de basis voor een groot aantal ingrepen in het gebied. Ook is Nationaal Park Nieuw Land ingesteld waar de Oostvaardersplassen een belangrijk onderdeel van zijn. Het totaal van deze opgaven voor het gebied is vertaald in een aantal projecten en activiteiten die de natuurwaarden en de belevingsmogelijkheden verbeteren en de communicatie hierover versterkt. De veranderingen in het gebied beginnen al zichtbaar te worden. In een maandelijkse update brengen we de voortgang van de projecten in kaart.

Vangweide en vangkraal paarden klaar

Op 15 februari plaatsten gedeputeerde Harold Hofstra en provinciehoofd Nick de Snoo de laatste hekken van de vangkraal, onderdeel van de vangweide waar ongeveer 160 paarden opgevangen zullen worden, ter voorbereiding op transport naar andere gebieden. De vangweide is 55 hectare groot en ligt langs de spoorlijn Almere/Lelystad. De paarden worden sinds 20 februari met hooi naar de vangweide gelokt. Sinds 6 maart staat een grote groep paarden in de vangweide. De paarden worden op termijn verplaatst naar andere natuurgebieden. De locaties waar de paarden naartoe verhuizen zijn nog niet definitief bekend.

Vogelnieuws

Elk seizoen heeft zijn kenmerkende vogels. Naast de vogels die in de Oostvaardersplassen broeden en ruien kijken we ieder jaar uit naar de [wintergasten](#). In De Driehoek en in het Oostvaardersveld verblijft bijvoorbeeld al enige tijd een klapekster. Klapeksters trekken vanuit hun broedgebied in Scandinavië naar zuidelijker oorden om daar te foerageren. De Driehoek en het Oostvaardersveld zijn heel geschikt voor de klapekster. We zien hem steeds in de top van een struiken en bomen, uitkijkend over het omringende terrein, op zoek naar muizen of andere op de grond kruipende diertjes. Wanneer je door het terrein heen loopt, wordt de aanwezigheid van de klapekster soms verraden doordat er kadavertjes van bijvoorbeeld mestkevers of kikkers aan een doorn in het struikgewas zijn gespietst. Een voedselvoorraadje voor dagen dat hij minder succesvol is in de jacht.

In het kerngebied van de Oostvaardersplassen zien we de afgelopen maanden ook zo'n 20 wilde zwanen op en bij het water rond het zanddepot en de beheerweg. Mooie, elegante vogels die alleen in de winter in het gebied komen foerageren. Met de duidelijke geel afstekende snavel en de dunnere hals is deze vogel gemakkelijk te onderscheiden van de jaarrond aanwezige knobbelzwaan, met een oranje/rode snavel. Nog even en de wilde zwaan vertrekt weer richting zijn broedgebied in Scandinavië. Maar nu is de vogel nog te bewonderen in de plassen van het Oostvaardersveld en in de randmeren in de omgeving van de polder.

De Oostvaardersplassen in beeld

De komende jaren wordt er in de Oostvaardersplassen

gewerkt aan een aantal grote opgaven. Het landschap van de Oostvaardersplassen wordt hierdoor meer gevarieerd en afwisselend. Zo krijgt ook de diversiteit aan planten, vogels en andere dieren een impuls. De bezoeker krijgt bovendien meer en andere mogelijkheden om van de bijzondere natuur te genieten.

De schop is nu echt de grond in voor de uitvoering van een zevental projecten. Deze projecten gaan duidelijk zichtbare veranderingen in het landschap geven. In de brochure en bijbehorende overzichtskaart '[Oostvaardersplassen in beeld](#)'. Naar een dynamisch en verrassend landschap' staan alle veranderingen geïllustreerd op een rij.

Aantallen edelherten

In februari zijn er 432 edelherten geschoten. Hiervan zijn 372 dieren aangeboden voor consumptie. In totaal zijn er tot en met februari 2019 1354 dieren geschoten, waarvan er 893 voor consumptie zijn aangeboden.

Conditie scores

Begin vorige week is er samen met de kuddebeheerder en de dierenartsen weer een ronde langs de grote grazers gemaakt om de conditiescores vast te stellen. In deze periode van het jaar doen we dit om de twee weken om de condities van de dieren goed in de gaten te kunnen houden. Het was opmerkelijk warm en zonnig tijdens de ronde, waardoor de dieren rustig staan te grazen of te herkauwen. Enkele heckrunderen lagen in de middagzon te luieren. Alle dieren staan redelijk ver van elkaar en bewegen nauwelijks.

Sinds de vorige controle is de Body Condition Score (BCS) niet afgenomen, wat eigenlijk normaal zou zijn in deze tijd van het jaar. De BCS is met gemiddeld 2,4

zelfs licht toegenomen. De dierenartsen geven aan dat de hoeveelheid beschikbaar gras en kruiden daar zeker aan bijdraagt. De pensvulling is ook toegenomen. De toename van BCS bij de jonge stieren en de geringe afname in de groep jonge koeien is opmerkelijk, maar niet meteen verklaarbaar.

Een jonge koe (3 jaar oud) die we al een tijd in de gaten houden vanwege een lagere BCS is op advies van de dierenarts geschoten. Het dier kon de kudde niet goed volgen, maakte geen fitte indruk en was kortademig. Een BCS 1 is vooral waargenomen bij oudere stieren, heel oude koeien en jonge kalveren, deze keer bij 4 dieren. Dit betekent overigens niet dat deze dieren de winter niet door kunnen komen. We houden deze dieren extra in de gaten.

Ook de konikpaarden genoten tijdens de ronde zichtbaar van het warme weer. Er zijn inmiddels 3 veulens geboren. De paarden zijn nog steeds erg goed in conditie. Circa 30% van de dieren heeft een BCS van 5, 60% van de paarden heeft een BCS van 4 en ongeveer 10% heeft een BCS van 3. BCS 3 is de conditie die een gezond normaal konikpaard heeft. Er zijn geen matige of slechte paarden waargenomen in deze grote groep paarden. Wel is er een konik in het gebied gevonden die een natuurlijke dood is gestorven.

[Lees meer in het boswachtersblog.](#)

Bosaanplant Hollandse hout

Bij de uitbreiding van het Hollandse Hout ontstaat een mooi stuk nieuwe natuur. Het maakt deel uit van het 'etalagegebied' van het nationaal park Nieuw Land en ligt tussen de A6 en de Lage Vaart. Met het aanplanten van bomen en struiken in dit gebied zijn grote vorderingen gemaakt. In totaal zijn op 45 hectare nu een kleine 180.000 bomen en struiken geplant met een grote variatie aan soorten. Daaronder veel soorten met bessen en andere vruchten. Er wordt samengewerkt met tal van partijen. De delen die het Bossenfonds en van National Capital Partners voor hun rekening nemen, zijn ingeplant, evenals een kleine 7 hectare van Staatsbosbeheer. De aanleg van 18 hectare [Genenbank](#) is begin deze week begonnen. Ongeveer een derde deel hiervan zal dit plantseizoen worden aangelegd.

Uitbreiding Oostvaardersveld

Het gebied tussen de Trekweg en de A6 wordt ingericht in het kader van het programma Nieuwe Natuur. Dit 'etalagegebied' van het Nationaal Park Nieuw Land is omrasterd om in de toekomst begrazing mogelijk te maken. Inmiddels is 90% van het rasterwerk gereed. Binnenkort wordt dit afgerond en wordt er een vangkraal ingericht. We weten nog niet of er paarden uit het kerngebied van de Oostvaardersplassen heen gaan. Op het voormalige zanddepot is alle begroeiing gerooid, zodat het kiekendieffoerageergebied ingericht kan worden.

Voor actuele updates, zie:

- <https://www.staatsbosbeheer.nl/natuurgebieden/oostvaardersplassen/werk-in-uitvoering>
 - <https://www.boswachtersblog.nl/oostvaardersplassen/>
-